

Sari Tanus kd ym.

Lakialoite laiksi lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esitämme tällä lakialoitteella lapsilisien tasokorotusta 10 eurolla kuukaudessa. Tasokorotus tehtäisiin kaikkiin lapsilisiin perheen lapsimäärästä riippumatta. Uudistuksen tavoitteena on parantaa lapsiperheiden taloudellista tilannetta ja korjata lapsilisän reaaliarvoa. Muutos sisällytettäisiin lapsilisälakiin (796/1992).

PERUSTELUT

Suomalaisten syntyvyys on ollut pitkään ennätysalhaista. Pitkän aikavälin syntyvyyden laskun trendi ei ole mihinkään kadonnut, vaikka kuluvan vuoden aikana syntyvyys on hieman kääntynyt positiiviseen suuntaan. Koronakriisin tuoma epävarmuus antaa vielä isomman syyn nostaa lapsi- ja perhepolitiikka politiikan keskeiseksi teemaksi.

Sytä alhaiseen syntyvyyteen on monia. Perheiden perustamista lykätään vuosi vuodelta yhä pidemmälle. Vapaaehtoinen lapsettomuus on lisääntynyt. Merkittäviä syitä alhaiseen syntyvyyteen ovat myös taloudelliset huolet sekä työelämän kuormittavuus ja joustamattomuus. Asenneilmapiiiri Suomessa ei myöskään kannusta perheen perustamiseen. Esimerkiksi keskustelussa perhevapaista painotetaan lasten ja perheiden valinnanvapauden sijaan tiukkoja kiintiöitä ja työelämän tarpeita.

Lapsiperheiden tilanteen helpottamiseksi tarvitaan useita erilaisia toimenpiteitä, joista taloudellinen tuki on yksi osa keinovalikoimaa. Lapsilisä on keskeinen keino tukea lapsiperheitä. Lapsiperheiden perusturvan taso on kuitenkin jäänyt jälkeen yleisestä kustannuskehityksestä. SOS-TEn tekemän selvityksen mukaan lapsilisien reaaliarvo on laskenut selvästi 2010-luvulla. Selvityksen mukaan lapsilisiä pitäisi korottaa 47—68 prosenttia tämän vuoden tasosta, jotta päästäisiin vuoden 1994 reaalitasolle. Lapsilisää pitää nostaa asteittain selkeillä tasokorotuksilla.

Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä esittää kaikkiin lapsilisiin 10 euron tasokorotusta vuoden 2022 alusta lähtien. Tasokorotus tarkoittaisi vuositasolla keskimäärin 120 euron lisätuloa jokaista lasta kohden. Uudistus lisäisi lapsilisämenoja 115 miljoonalla eurolla. Samalla se vähentäisi toimeentulotuen tarvetta 8 miljoonalla ja kokonaisvaikutus julkiselle taloudelle olisi 107 miljoonaa euroa.

Lakialoite LA 42/2021 vp

Aloite sisältyy kristillisdemokraattisen eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin vuodelle 2022.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapsilisälain (796/1992) 7 §, sellaisena kuin se on laissa 1218/2019, seuraavasti:

7 §

Lapsilisän määrä

Lapsilisä on lasta kohden 104,88 euroa kalenterikuukaudessa.

Jos 6 §:ssä tarkoitettulla henkilöllä on oikeus nostaa lapsilisää useammasta kuin yhdestä lapsesta, lapsilisän määrä on toisesta lapsesta 114,84 euroa, kolmannesta lapsesta 143,79 euroa, neljännestä lapsesta 173,24 euroa ja jokaisesta seuraavasta lapsesta 192,69 euroa kalenterikuukaudessa.

Yksinhuoltajan lapsesta lapsilisä maksetaan korotettuna 73,30 eurolla kalenterikuukaudessa. Yksinhuoltajalla tässä laissa tarkoitetaan lapsilisän nostamiseen oikeutettua henkilöä, joka ei lapsilisän maksukuukauden alkaessa ole avioliitossa tai joka ennen maksukuukauden alkua on muuttanut puolisostaan erilleen yhteiselämän lopettamiseksi. Yksinhuoltajana ei kuitenkaan pidetä henkilöä, joka avioliittoa solmimatta jatkuvasti elää yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa toisen henkilön kanssa.

Jos lapsi on 11 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla laitospäivä- tai perhehoidossa ja lapsilisä maksetaan kunnalle taikka jos lapsilisä 12 §:n 1 momentin nojalla maksetaan lapselle itselleen, lapsilisä on 104,88 euroa kalenterikuukaudessa. Yksinhuoltajan lapsesta lapsilisä kuitenkin maksetaan korotettuna 73,30 eurolla kalenterikuukaudessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2022.

Lakialoite LA 42/2021 vp

Helsingissä 28.10.2021

Sari Tanus kd
Sari Essayah kd
Antero Laukkanen kd
Peter Östman kd
Päivi Räsänen kd